
GEMEENSCHAPPELIJK LANDBOUWBELEID

DUURZAME LANDBOUW MET NATUUR

DUURZAME VERDIENMODELLEN

Er speelt veel op het moment: de stikstof- klimaat- en biodiversiteitscrisis zijn enkele voorbeelden van de uitdagingen die op dit moment spelen op het platteland. De landbouwsector kan een bijdrage leveren aan de oplossing hiervan. Veel agrarische ondernemers zijn bereid om de stap richting duurzame landbouw met natuur te zetten, maar daar moet vanzelfsprekend wel iets tegenover staan. Je kunt niet groen doen als je rood staat. Er zijn dan ook veel agrariërs op zoek naar nieuwe verdienmodellen die het mogelijk maken om op een toekomstbestendige manier te blijven boeren.

In 2021 zijn we daarom vanuit het trajectplan [Duurzame Landbouw met Natuur](#) gestart met het project '[Duurzame Verdienmodellen](#)'. Met dit project willen we bestaande kennis over verdienmodellen verspreiden, agrarische ondernemers helpen om verdienmodellen op hun bedrijf te implementeren en obstakels weg te nemen. Bovendien willen we de ontwikkeling van nieuwe verdienmodellen stimuleren.

In deze factsheet wordt het nieuwe GLB toegelicht.

Andere factsheets die vanuit Duurzame Verdienmodellen zijn ontwikkeld:

- Agroforestry
 - Biodiversiteit betaald
 - Financieringsvormen
 - Groene Contour
 - Korte keten
 - Pacht
 - Reststromen
 - Veen
 - Verbreding
 - Water
-

GEMEENSCHAPPELIJKE LANDBOUWBELEID

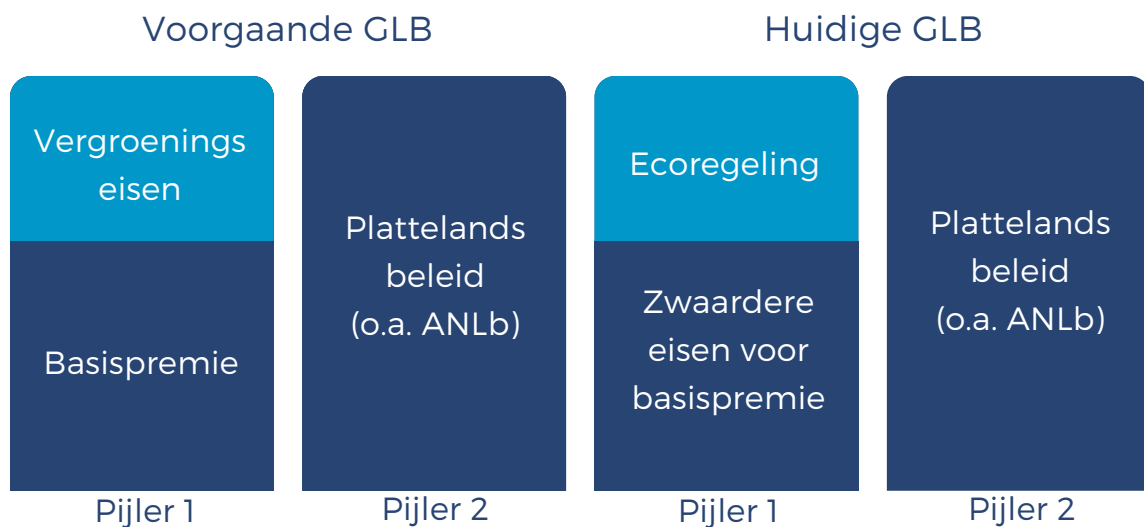
Het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) is het landbouwbeleid van de Europese Unie. Dit beleid is ontstaan in 1962, oorspronkelijk met het doel om voedselzekerheid voor alle Europese burgers te borgen en tevens om de markt af te schermen met importheffingen en export premies. Iedere zes jaar wordt de regeling bijgesteld en opnieuw vastgesteld. In deze factsheet wordt het GLB dat per 1 januari 2023 is ingesteld besproken.

Het GLB bestaat uit verschillende onderdelen: de basispremie, de ecoregeling en het plattelandsbeleid. De basispremie is een inkomenssteun voor agrariërs die subsidiabele landbouwgrond hebben én die voldoen aan bepaalde eisen. Bedrijven die aan deze eisen voldoen, kunnen daarnaast in aanmerking komen voor steun vanuit de eco-regeling en/of het Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer (ANLb).

In deze factsheet komen aan bod:

1. **De basispremie**
2. **De ecoregeling**

Meer over het ANLb (Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer) lees je [hier](#).

Pijler 1: het EU-garantiefonds

Pijler 2: het plattelandsfonds

1. BASISPREMIE

De basispremie is een aanvulling op het landbouwinkomen en is ingevoerd om voedselzekerheid te vergroten. De basispremie kan aangevraagd worden door actieve landbouwers die jaarlijks een totale uitbetaling hebben van €500 of hoger. Binnen de basispremie vallen ook extra betaling voor bijvoorbeeld jonge landbouwers of voor de eerste 40 hectare. Meer hierover lees je [hier](#).

Om in aanmerking te komen voor de basispremie, moet je daarnaast voldoen aan bepaalde conditionaliteiten, ook wel randvoorwaarden genoemd. Hieronder vallen de GLMC'S: goede landbouw- en milieuecondities. De GLMC zijn als volgt:

GLMC 1 Oppervlakte blijvend grasland gelijk houden

GLMC 2 Bescherming van veengebieden en wetlands

GLMC 3 Stoppels niet verbranden

GLMC 4 Bufferstroken langs waterlopen

GLMC 5 Erosie tegengaan (alleen van toepassing op aangewezen gebied in de regio Limburg)

GLMC 6 Geen kale grond in de meest gevoelige periode(n)

GLMC 7 Gewassen op bouwland roteren

GLMC 8 Minimaal 4% van uw bouwland niet-productief laten (oa dmv bufferstroken en landschapselementen)

GLMC 9 Ecologisch kwetsbaar blijvend grasland beschermen

Meer informatie over iedere GLMC en overige eisen vind je [hier](#).

Het is ook mogelijk om niet mee te doen aan het GLB. Je ontvangt dan geen subsidie en je bent niet verplicht aan de bovenwettelijke regels. Aan de wettelijke regels moet je als agrariër nog steeds voldoen. Twee van de bovengenoemde GLMC's zijn bovenwettelijk: GLMC 4 en GLMC 8. Hier hoeft je dus niet aan te voldoen als je niet mee doet aan het GLB.

Belangrijkste veranderingen vergeleken met het vorige GLB

- Betalingsrechten vervallen
- Landschapselementen zijn subsidiabel
- Randvoorwaarden worden uitgebreid met vergroeningseisen
- Ecoregeling als nieuw instrument; hectaresteen voor verduurzaming

2. ECOREGELING

Wie aan de aan de eisen voor de basispremie voldoet, kan een extra premie ontvangen met de ecoregeling. Deelname aan de ecoregeling is vrijwillig. Door mee te doen aan de eco-regeling help je mee aan 5 doelen: het verbeteren van biodiversiteit, bodem en lucht, klimaat, landschap en water. Voor elk doel moet je punten halen en daarvoor voer je eco-activiteiten uit op je percelen. Om de eco-premie te ontvangen moet je de drempelwaarde halen. Als agrariër kiest je zelf de maatregelen die bij jouw bedrijf passen. De ecoregeling kent drie stappen:

1. De instapeis

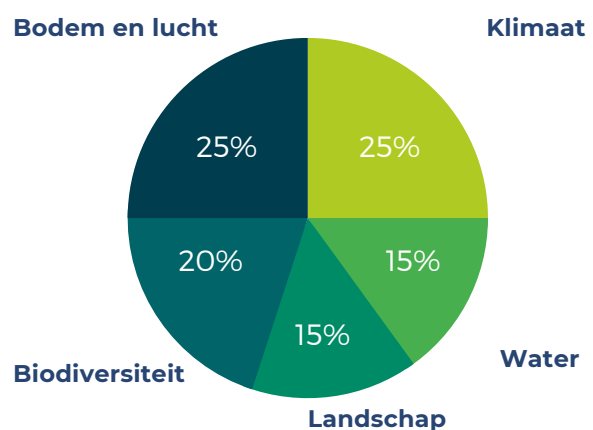
Belangrijk is dat wat je kiest evenwichtig bijdraagt aan alle doelen. Dat is een voorwaarde voor de ecoregeling. Sommige activiteiten dragen bij aan **meerdere doelen**. Elke maatregel heeft een **aantal punten en waarden per doel**. De punten kwantificeren de mate waarin de maatregel bijdraagt aan de doelen. Per doel moet een minimaal aantal punten worden gehaald. Je hoeft de verdeling over de vijf maatregelen per gekozen activiteit niet zelf uit te rekenen: hier is een rekentool voor waar de percelen uit de gecombineerde opgave al in staan. Je kunt vervolgens per perceel een keuze maken uit de lijst met maatregelen. In de tool verschijnen dan automatisch het aantal punten en de vergoeding die daarbij hoort.

2. Kies voor bronzen, zilveren of gouden eco-premie

Als de waarden van de gekozen activiteiten boven de drempelwaarden uitkomen, hangt hier een beloning aan. Deze beloning is op drie niveaus: brons (€60/ha), zilver (€100/ha) en goud (€200/ha).

3. Vraag aan bij RVO

Uiterlijk 31 oktober, voorafgaand aan het teeltjaar, doe je je deelnamemelding en geef je je bouwplan door. Dit geldt voor zowel de basispremie als de ecoregeling. In de Gecombineerde Opgave bevestig je de geregistreerde gegevens bij RVO. De ecoregeling vraag je ieder jaar aan en kun je dus ook ieder jaar wijzigen. De ecoregeling is wat dat betreft flexibel in het geval van een bedrijfswijziging.

Schijf van Vijf: eco-activiteiten en verdeling per vijf doelen. Het minimaal aantal punten per thema is nog niet bekend.

De eco-activiteiten

Agrarische ondernemers kunnen kiezen uit verschillende activiteiten die bijdragen aan de vijf doelen. Iedere maatregel heeft een aantal punten per doel. Bij voldoende punten wordt een premie uitgekeerd: brons, zilver of goud. Biologische landbouw is 'green by definition' op niveau goud. De ecoregelingen worden samen met boeren, de sector en belangenorganisaties ontwikkeld. Het is een lerend systeem waarin aanpassingen en aanvullingen mogelijk blijven. Een praktijkproef is afgerond en een tweede praktijkproef loopt. Op basis van de ervaringen wordt het systeem nog bijgesteld.

Op dit moment zijn er 21 eco-activiteiten, zie de lijst hieronder. Meer informatie per activiteit vind je [hier](#).

Hoofddeelt

1. Gras/klaver
2. Grasland met kruiden
3. Langjarig grasland
4. Meerjarige teelt
5. Natte teelt
6. Rust gewas
7. Stikstofbindend gewas/eiwitgewas
8. Strokkenteelt
9. Vezelgewas
10. Vroeg oogsten rooigewas (uiterlijk 31 augustus)
11. Vroeg oosten rooigewas (uiterlijk 31 oktober)

Bodem/gewas

11. Groenbedekking van 1 januari tot 1 maart
12. Onderzaai vanggewas

Teeltmaatregelen

13. Biologische bestrijding

Veemaatregelen

14. Verlengde weidegang: overdag
15. Verlengde weidegang: dag en nacht

Niet productieve landbouwgrond

16. Bufferstrook met kruiden (langs bouwland of blijvende teelt)
17. Bufferstrook met kruiden (langs grasland)
18. Groene braak
19. Houtig element (heg, haag, struweel)
20. Houtig element (overige houtige elementen)

Duurzaam bedrijf

21. Biologisch bedrijf (Skal)

AAN DE SLAG

Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer

Brussel heeft bepaald dat maatregelen niet dubbel betaald mogen worden. Dus eco-maatregelen die ook een ANLb-maatregel zijn, moeten goed op elkaar worden afgestemd. Zo kan 'in stand houden' een eco-activiteit zijn, terwijl 'beheer' in het ANLb valt. Agrarische ondernemers die willen weten hoe de eco-activiteiten zich verhouden tot agrarisch natuurbeheer (ANLb) kunnen contact opnemen met het agrarisch collectief. Ook heeft het collectief zicht op welke (biodiversiteits-)maatregelen zinvol zijn op het bedrijf en of deze passen in het bestaande agrarisch natuurbeheer. Contactgegevens per collectief staan op de website van [BoerenNatuur](#). Meer informatie over de samenhang tussen de ecoregeling, de conditionaliteiten en het ANLb vind je [hier](#).

Welke adviesmogelijkheden zijn er?

Agrarische ondernemers kunnen de rekentool, wanneer deze beschikbaar is, zelf invullen. Ook kunnen agrarische ondernemers advies inwinnen bij [bedrijfsadviseurs](#). Met name advies dat betrekking heeft op veevoeding, veebezetting of bemesting hebben een grote invloed op de bedrijfsvoering en kunnen goed besproken worden met een adviseur.

Hoe kan ik aan de slag?

Er is een [simulatietool](#) ontwikkeld die je helpt een idee te krijgen van de eco-activiteiten die goed passen bij jouw bedrijf. Ook krijg je inzicht in welke punten je daarmee zou halen en wat je geschatte eco-premie is.

EUROPESE GEMEENSCHAPPELIJKE LANDBOUWBELEID

Duurzame Landbouw met Natuur

Deze factsheet is onderdeel van het trajectplan [Duurzame Landbouw met Natuur](#). In het trajectplan Duurzame Landbouw met Natuur gaan we op zoek naar slimme maatregelen op het boerenbedrijf voor een sterkere verbinding tussen landbouw en natuur. Maatregelen die biodiversiteit versterken en tegelijkertijd een rol spelen in het verbeteren van de bedrijfsvoering. Door het ontwikkelen van slimme combinaties tussen landbouw en natuur nemen natuurwaarden toe en krijgt de landbouw een sterker toekomstperspectief. Voor landbouw die de natuur spaart, die zorgt voor natuur maar ook slim gebruik maakt van natuur.

Duurzame Landbouw met Natuur is een samenwerking tussen LTO-Noord, Natuurmonumenten, Agrarische collectieven, Landschap Erfgoed Utrecht (LEU), Staatsbosbeheer, Utrechts Particulier Grondbezit (UPG), Utrechts Landschap en de Natuur en Milieu Utrecht (NMU). Het is een gezamenlijk zoekproces: van het samenstellen van passende maatregelen op het boerenerf tot een pilot in de groene contour.

Voor meer informatie over [het trajectplan](#) kun je contact opnemen met Edwin Blankevoort: eblankenvoort@ltonoord.nl.

Het trajectplan Duurzame Landbouw met Natuur wordt mede mogelijk gemaakt door subsidie in het kader van het plattelandsontwikkelingsprogramma (POP3) en de provincie Utrecht.

PROVINCIE ■■ UTRECHT